

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Maria Knutsson
Kommunjurist

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2023-09-28

Sida
1 (4)
Diarienummer
2021/KS 0280 013

mia.knutsson@tyreso.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Ordförandeuppdrag om utredning om missförhållande på Tyresö Bostäder AB

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut till kommunstyrelsen

- Ordförandeuppdragets återrapportering noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Cynthia Runefjärd
Kommundirektör

Elin Waltersson
Chef stöd och servicekontoret

Sammanfattning

Kommunstyrelsens ordförande Anita Mattsson (s) med flera mottog den 23 september 2021 ett mail med farhågor om missförhållanden på Tyresö Bostäder AB (TyBo).

Med anledning av det anmälda och med anledning av uppgifter som inkommit till förvaltningen om eventuella missförhållanden på TyBo har åtgärder vidtagits. En arbetsmiljöutredning har genomförts av Starck & Partner, en granskning av bolagets inköpsrutiner och avtal har genomförts av Ernst & Young och en polisanmälan har upprättats i syfte att få klarlagt om brottsliga gärningar begåtts.

Polisen inledde en förundersökning som lades ner. Arbetsmiljöutredningen och granskningen av inköpsrutiner och avtal har lett till en rad förändringar och

åtgärder inom TyBo. Nämnas kan att en ny VD och ny ledningsgrupp har tillsatts, att det har tagits fram riktlinjer, policydokument och ett årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet samt att en inköpsansvarig har anställts.

Förvaltningen föreslår nu att kommunstyrelsen noterar att uppdraget är återrapporterat och att utredningen därmed kan avslutas.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Torsdagen den 23 september 2021 mottog kommunstyrelsens ordförande Anita Mattsson (s), kommunstyrelsens andre vice ordförande Anki Svensson (m) och kommundirektör Stefan Hollmark ett mail med farhågor om missförhållanden på Tyresö Bostäder AB (nedan TyBo).

På morgonen efter, fredagen den 24 september 2021, samlade kommunstyrelsens ordförande kommunstyrelsens presidium, kommunfullmäktiges ordförande, kommundirektören och kommunjuristen för att informera om den inkomna handlingen och för diskutera vilka beslut som behövde fattas. Kommunstyrelsens ordförande beslutade samma dag att ge kommundirektören i uppdrag att utreda eventuella missförhållanden på TyBo.

Anmälningar avseende missförhållanden inkom också till förvaltningen den 26 september, den 27 september och den 10 oktober samma år och anmälningarna har hanterats tillsammans.

Samtliga anmälningar gällde arbetsmiljöproblem och misstankar om korrupta beteenden.

Vidtagna åtgärder

Med anledning av de inkomna anmälningarna har det lämnats ett uppdrag från TyBo till Starck & Partner avseende arbetsmiljön vid TyBo. Det har också lämnats ett uppdrag från Tyresö kommun till Ernst & Young (nedan EY) som i huvudsak tog sikte på olika förfaranden kopplat till inköp. Det har också gjorts en polisanmälan, i syfte att kontrollera så att brott inte begåtts i samband med inköp av tjänster. En genomgång av resultatet av utredningarna och av vidtagna åtgärder görs nedan.

Arbetsmiljöutredning

Ett flertal av de inkomna anmälningarna gällde brister i arbetsmiljön för TyBo:s anställda. I dialog framkom att det fanns brister i samarbete och kommunikation. Mot denna bakgrund genomförde Starck & Partner en

arbetsmiljöutredning under 2021, med målet att undersöka den psykosociala arbetsmiljön genom enkäter och djupintervjuer.

Arbetsmiljöutredningen påvisade behov av bland annat dialog och ett tydligt ledarskap. Bland de åtgärder, som är vidtagna eller pågående, kan bland annat nämnas:

- riktlinjer och policydokument har tagits fram inom det systematiska arbetsmiljöarbetet
- ett årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet har tagits fram
- det pågår ett arbete med att sätta struktur och förtydliga informationsprocesser och arbetsbeskrivningar för alla roller
- tydliga arbetsmiljödelegationer har utarbetats och
- ny VD, HR och ledningsgrupp har tillsatts.

Granskning av förfaranden kopplat till inköp mm

Den 30 september 2021 lämnade förvaltningen i uppdrag till EY att, i huvudsak, granska fakturor, kontrollera ingångna avtal, kontrollera förekomst av avgångsvederlag och sammanställa rapporter om kränkande särbehandling, mobbing och bristande förtroende för ledning som dokumenterats mellan åren 2019-2021.

Den 27 juni 2022 inkom den slutliga rapporten till förvaltningen från EY med anledning av uppdraget. EY rekommenderade sammanfattningsvis TyBo att:

- informera personalen om vikten av att hålla en strikt affärsmässig relation till leverantörer, kunder och andra intressenter,
- säkerställa att bolaget har bra kontroll på sin upphandling, dels avseende avtalsadministration och dels avseende bevakning om det finns risk att tröskelvärden överskrids,
- säkerställa att personalen har kunskaper om hantering av allmänna handlingar, som arkivering och diarieföring.

I frågor kopplade till arbetsmiljöproblematik hänvisade EY främst till ovan beskrivna arbetsmiljöutredning.

TyBo har rapporterat till förvaltningen att det pågår ett arbete inom bolaget kring förbättrad affärsmässighet och kontroll av efterlevnad av LOU.

TyBo har under åren 2021 till 2022 låtit utföra flera egna granskningar av upphandlingsprocessen kopplat till LOU vilket resulterade i framtagande av en åtgärdsplan samt anställning av en inköpsansvarig. Fokus var att bygga upp processer, rutiner samt kontroll av att upphandlingsreglerna enligt LOU efterlevs i hela organisationen.

En genomgång av samtliga avtal och en översyn i syfte att professionalisera upphandlingsprocessen är pågående hos bolaget. Dessutom arbetar bolaget med informationsinsatser gentemot medarbetarna, exempelvis angående regler för e-postanvändning och GDPR. TyBo har återrapporterat sitt arbete med att förbättra sin kontroll senast vid kommunstyrelsens sammanträde den 21 april 2023.

Kontroll av att brott inte begåtts

Av inkomna anmälningar framgick att det kunde skett köp av tjänster från två bolag vars företrädare delar av TyBo:s ledning haft en privat relation till. Rapporten från EY indikerar också att det skett köp av tjänster från åtminstone ett bolag vars företrädare del av TyBo:s tidigare ledning kan ha haft en privat relation till. Förvaltningen saknade verktyg att utreda frågan om brott hade begåtts eller inte. Mot den bakgrunden polisanmälades också händelserna den 19 juli 2022.

Polisen inledde därefter en förundersökning med rubriceringen trolöshet mot huvudman. Meddelande om att förundersökningen hade lagts ner inkom den 13 juni 2023.

Slutsatser

Förvaltningen föreslår mot bakgrund av ovanstående kommunstyrelsen att notera att uppdraget är återrapporterat.

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Ärendet bedöms inte beröra barn varför någon prövning av barnets bästa inte har genomförts.

Handlingar som bifogas

Uppdrag från kommunstyrelsens ordförande avseende missförhållande TyBo 2021-09-24

Svar på revisionsskrivelse gällande granskning av upphandlingsprocessen i förhållande till LOU, från TyBo 2023-04-21